

FORMANDSBERETNING 2003-2004

Bestyrelsen

Efter generalforsamlingen den 05.09.03 konstituerede bestyrelsen sig med Arne Høst som formand, Klaus Børch som næstformand, Søren Rittig som kasserer, Jes Reinholdt som videnskabelig sekretær (vikar for Helle Andersen), Mia Bjerager som sekretær og Bente Hansen (DBO) som medlem uden portefølje.

Bestyrelsen har holdt 8 møder samt et møde med de ledende overlæger (02.02.04). 3 af bestyrelsesmøderne er blevet afholdt som telefonmøder, og den interne korrespondance i bestyrelsen er foregået elektronisk (e-mail).

Bestyrelsens arbejde har været præget af arbejdsopgaver uddelegeret fra Sundhedsstyrelsen, Sundhedsministeriet og Det Nationale Råd for Lægers Videreuddannelse/De Regionale Videreuddannelsesudvalg.

Bestyrelsen har haft et godt og effektivt samarbejde med de faglige udvalg.

Inden for pædiatrien sker der store ændringer i de kommende år. Det gælder både den pædiatriske uddannelse for vordende speciallæger i almen medicin, som fremover alle vil få 6 måneders uddannelse i ”hospitalpædiatri”. Hidtil har kun ca. halvdelen af speciallæger i almen medicin fået denne uddannelse. Også inden for den pædiatriske speciallægeuddannelse sker der en styrkelse såvel kvalitativt som kvantitativt. Fremover vil der hvert år blive ansat 10 læger i Region Øst, 6 i Region Syd og 7 i Region Nord i 4-årige hoveduddannelsesstillinger som omfatter uddannelse såvel på amtslige pædiatriske afdelinger som på afdelinger med højt specialiserede funktioner (HSE-enheder). I Region Øst og Region Syd indledes de fleste blokke med 2 års uddannelse på HSE-enhed, mens uddannelsen i Region Nord er tilrettelagt med først 1 års uddannelse på HSE-afdeling efterfulgt af 2 år på amtslig pædiatrisk afdeling og afsluttende 1 års uddannelse på HSE-enhed. I løbet af uddannelsen vil alle få mindst 6 måneders neonatologi. Det er nødvendigt, at der fremover ved arbejdstilrettelæggelsen sker en opprioritering af uddannelse, således at uddannelse og drift/produktivitet tænkes sammen. Ændringerne vil medføre en øget normering på de pædiatriske afdelinger, og der vil fremover være mulighed for mere dagtid og en bedre

supervision af de uddannelsessøgende. Der er fortsat mangel på speciallæger i pædiatri, især i Vestdanmark. Med den øgede uddannelseskapalet er der udsigt til, at denne mangel kan afhjælpes inden for en overskuelig fremtid. Det er også glædeligt, at der bliver oprettet et stigende antal fagområdeuddannelser (tidligere ekspertuddannelser) inden for næsten alle de pædiatriske fagområder. Disse uddannelser etableres som 3-årige uddannelsesprogrammer der lever op til de europæiske krav vedr. pædiatriske subspecialleuddannelser. I øjeblikket foreligger der på europæiske plan (CESP/UEMS) godkendte subspecialleuddannelser inden for følgende pædiatriske fagområder/subspecialer:

- neonatology
- allergology
- respiratory diseases
- infectious diseases
- gastroenterology/hepatology/nutrition
- metabolic diseases
- nephrology
- rheumatology
- haemathology/oncology
- endocrinology
- neurology

Udover ovennævnte er der i øjeblikket følgende fagområder (tidligere ekspertområder), som er anbefalet og godkendt af DPS:

- kardiologi
- socialpædiatri
- intensiv pædiatri

Der er fortsat behov for en optimering af fagområdeuddannelserne og især et bedre koordineret samarbejde mellem de børneafdelinger der udover basisfunktionen også varetager HSE-funktioner.

Bestyrelsen finder, at der er behov for en generel opprioritering af de pædiatriske forskningsområder og allokering af flere økonomiske midler til forskningsopgaver bl.a. vedr. de store livsstilssygdomme som astma og allergi samt overvægt med risiko for følgesygdomme som hjerte-karlidelser og type 2 diabetes

Medlemmer

Selskabet havde den 01.01.04 586 medlemmer (heraf 510 ordinære medlemmer). Der er således tilkommet 24 nye medlemmer det sidste år, 6 har meldt sig ud og 2 er afgang ved døden. Bestyrelsen glæder sig over det stigende medlemstal samt over, at der i pædiatrien i modsætning til mange andre specialer ikke er rekrutteringsproblemer.

Mødeaktiviteter

Selskabet har holdt 7 møder inkl. Høstmødet den 31. oktober – 1. november 2003 på Kongens Ege, Randers (arrangeret af børneafdelingerne i Randers og Skejby) og Vårmødet den 30. april – 1. maj 2004 på H.C. Andersens Hotel, Odense (arrangeret af børneafdelingen i Odense). Bestyrelsen vil gerne takke alle arrangører og foredragsholder for en stor indsats. Ved såvel Høstmødet som Vårmødet var der mange deltagere og det er glædeligt at disse møder også tiltrækker mange yngre pædiatere. Bestyrelsen vil gerne opfordre alle børneafdelinger til at se velvilligt på yngre pædiateres ansøgninger til deltagelse i de videnskabelige møder og herunder også de halvårslige internatmøder. Selvbetalingen er blevet større efter den tidligere monosponsorering af møderne er ophørt og erstattet af multisponsorering.

Der har været afholdt følgende møder: 3. oktober 2003 akut intensiv pædiatri på RH, 21. november 2003 screening og genetik på RH, 29. januar 2004 syndrom-diagnostik i Brøndby, 12. marts 2004 pædiatrisk uddannelse på RH, 19. april 2004 temadag om ADHD på RH (samarbejde mellem DPS og Børnepsykiatrisk Selskab), 3. september 2004 ”Generel sundhed blandt danske børn”, RH (forud for generalforsamlingen).

Udvalgsarbejde

En væsentlig del af grundlaget for det faglige arbejde i selskabet og selskabets udvikling ligger i de faglige udvalg og i ad hoc arbejdsgrupperne. Bestyrelsen vil gerne takke alle fagudvalgsmedlemmer og arbejdsgrupper for deres arbejdsindsats og for et godt samarbejde.

I det forløbne år har der igen været stor aktivitet i Uddannelsesudvalget. Dimensioneringen af speciallægeuddannelsen er nu på plads i alle 3 regioner. I Region Nord er Karen Taudorf postgraduat klinisk lektor, mens der i de 2 andre regioner ikke er nogen fagspecifikke postgraduate kliniske lektorer. Imidlertid er Thomas Hertel for nylig blevet postgraduat klinisk lektor i Region Syd. Der er i Uddannelsesudvalgets regi udarbejdet en skabelon for ”portefølje” i speciallægeuddannelsen i pædiatri, en slags uddannelsesjournal for den enkelte uddannelsessøgende, hvori alle elementer af speciallægeuddannelsen registreres og evalueres. Da speciallægeuddannelsen er blevet mere rigid, og der som følge heraf kan forventes at opstå vanskeligheder med at indpasse videreuddannelsesforløb for læger, der har været på orlov f.eks. på grund af graviditet, er det foreslået, at der oprettes en ”barselsfond”, hvor afdelinger kan hjælpe hinanden med at få ”puslespillet” til at gå op.

I Uddannelsesudvalgets regi vil der også blive udarbejdet en langtidsplan for efteruddannelsen i pædiatri, således at den almene/generelle del af alle fagområder bliver tilgodeset over en flerårig periode. Denne generelle opdatering som alle pædiatere har brug for kunne også blive en integreret del af Vår- og Høstmøder.

I samarbejde mellem Uddannelsesudvalget og Forskningsudvalget vil der blive udarbejdet et forslag til forskningsmodulet (3 måneder), som bliver en integreret del af den fremtidige speciallægeuddannelse. I Region Nord har man på grund af manglende tilførsel af økonomi til denne del af uddannelsen valgt at vente med at implementere denne uddannelsesdel. DPS har forespurgt Dansk Medicinsk Selskab (DMS) om samme problem gjorde sig gældende inden for andre specialer. Det var tilfældet, og DMS foreslår, at der på landsplan etableres et fælleskursus i forskningsmetodologi som en fælles basisdel af denne uddannelse og finder i øvrigt, at der snarest bør skaffes økonomiske midler til forskningsuddannelsen. DPS Forskningsudvalg vil udarbejde et forslag om specifikke pædiatriske forhold vedr. forskningsuddannelsen.

Det nyetablerede ad hoc udvalg vedr. pædiatrisk forskning har i øvrigt foreslået mindre ændringer af det oprindelige kommissorium, som er accepteret af bestyrelsen. De væsentligste ændringer er, at Forskningsudvalget ikke ønsker at rådgive enkeltpersoner, men kun bestyrelsen vedr. forskning samt at oplyse grupper og enkeltpersoner om mulighed for vejledning. Endvidere ønskes forskningstræning i den ny speciallægeuddannelse at indgå i kommissoriet og endelig ønsker udvalget ikke at koordinere, men at stimulere og vejlede om koordinering af pædiatrisk forskning på landsplan (se revideret kommissorium).

Diagnose- og DRG-udvalget har deltaget i et omfattende samarbejde med Sundhedsstyrelsen om udfærdigelse og revision af de pædiatriske diagnoserelaterede grupper som snart skulle være på plads. I forhold til tidligere DRG-værdier er der en del ændringer inden for visse områder. DPS har ikke nogen egentlig indflydelse på de nye DRG-værdier, da disse er baserede på et fælles omkostningsgrundlag for alle sygehuse..

Ad hoc udvalget vedr. generel pædiatri har udarbejdet en beskrivelse af almen pædiatri vedr. den fælles viden om børn, familie og samfund som alle pædiatere skal tilegne sig og vedligeholde. Endvidere beskrives samarbejdsrelationer mellem praktiserende pædiatere, børn- og ungelæger, børneafdelinger og almen medicinere. Bestyrelsen finder, at det er vigtigt at bevare fokus på betydningen af generel pædiatri, og bestyrelsen foreslår, at dette udvalg permanentgøres ved generalforsamlingen.

Kommunikation

Årbog 2002 bliver den sidste i papirformat. Der er enighed i bestyrelsen om, at den tidligere papirudgave skal udgå, og at vi i stedet overgår til den elektroniske årbog som løbende opdateres inden for de forskellige emneområder efter forslag fra webmaster Niels Knabe, således at der sker en kontinuerlig kommunikativ opdatering af emner inden for de enkelte emnekategorier – kronologisk. Filnavnenes dato – suffix vil gøre det nemt at se udvikling over tid. Spørgsmål om elektronisk arkivering af historiske artikler, instrukser, emner skal diskuteres nærmere. Det er endnu ikke afklaret, hvor mange licenser der skal udleveres, og bestyrelsen er afventende med hensyn til om hjemmesiden skal indeholde en klumme, der diskuterer aktuelle interessante pædiatriske emner. Information om DPS-web fås på

www.paediatrici.dk/contribute.

I bestyrelsen er der også enighed om at ansætte den hidtidige webmaster som lønnet webmaster.

Fagområder

Initiativet i DMS regi vedr. beskrivelse af enkelte fælles fagområder, hvor DPS i samarbejde med andre videnskabelige selskaber udarbejder forslag til fælles fagområder inden for f.eks. pædiatrisk radiologi, allergologi og spiseforstyrrelser er ikke nået langt. DMS har forestillet sig at interessenter i disse fælles fagområder udarbejder en beskrivelse af fagområder, hvori indgår blandt andet baggrund, omfang, struktur, lægelig kompetence samt internationale forhold. Som tidligere meddelt har bestyrelsen en positiv holdning til DMS-forslaget, men vi mener, at de pædiatriske fagområder/ekspertområder skal ligge meget tæt op ad de europæiske og UEMS-godkendte subspecialer. Bestyrelsen finder at eksperter med funktioner inden for pædiatriske fagområder bør have en pædiatrisk speciallægeuddannelse som fundament for senere subspecialisering inden for et fagområde.

Det Nationale Indikatorprojekt

Der er udarbejdet indikatorer for kvalitetsmål og standarder for følgende pædiatriske områder: *præmaturitet, adipositas, astma/astmatisk bronchitis, myelomeningocele, epilepsi og juvenil idiopatisk arthritis*. Forslagene er udarbejdet af de respektive faglige udvalg og er efterfølgende samlet og vurderet i DMS-regi. Foreløbig har DPS ikke modtaget nogen tilbagemelding.

§14 vurdering af ansøgere til overlægestillinger

I henhold til den nye vejledning nr. 36 af 1. maj 2003 vedr. vurdering af ansøgere til overlægestillinger er der oprettet en liste over tilforordnede i §14 sager. Denne liste er tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside – www.sst.dk. Listen er udarbejdet af bestyrelsen. Der indgår læger fra alle 3 regioner, og som hovedregel skal de udpegede have speciallægeanerkendelse i det pågældende speciale og særlige kvalifikationer som fagområdeviden, særlig administrativ eller pædagogisk kompetence m.m. – fremgår også af listen. Disse oplysninger er indhentet ved forespørgsel til alle landets børneafdelinger. Endvidere skal det fremgå af listen, om den pågældende har deltaget i kursus for bedømmere. Udpegning sker for 3 år med mulighed for løbende supplering efter speciallægeselskabets skøn. Der er først meget sent kommet meddelelse om de første kurser for bedømmere, som har fundet sted i sommeren 2004, men der vil senere blive afholdt kurser i efteråret – vinteren 2004. I den nye vejledning lægges der vægt på, at ansøgere til overlægestillinger bedømmes i forhold til de 7 lægelige kompetencer beskrevet i speciallægekommissionens betænkning.

Internationale kontakter

Selskabet er medlem af International Paediatric Association (IPA) og Nordisk Pædiatrisk Forening (NPF). Ole Andersen er formand for styregruppen for NFP. Bestyrelsen støtter et fortsat fælles nordisk samarbejde om bl.a. specialistuddannelse, fagområdeuddannelse, kvalitetssikring/udvikling (fælles databaser) samt specialbehandling af sjældne lidelser. Endvidere er der enighed om øget indsats mod livsstilssygdomme hos børn og sikring af børns rettigheder jævnfør Charter for Children in Hospital (European Association for Children in Hospital May 1988) og World Medical Association Declaration of Ottawa on the Rights of the Child to Health Care (Ottawa October 1998). DPS er medlem af UNEPSA. DPS er fortsat aktiv på europæisk plan gennem CESP (Confederation of European Specialists in Paediatrics) og UEMS (European Union of Medical Specialists) med hensyn til speciallægeuddannelse, subspeciale/fagområdeuddannelse og almen pædiatrisk efteruddannelse. DPS målbeskrivelser i fagområder tager udgangspunkt i tilsvarende europæiske subspecialeuddannelser.

Efteruddannelse

Bestyrelsen opfordrer alle medlemmer til at registrere deres efteruddannelsesaktivitet som CME-aktiviteter via DPS' hjemmeside www.paediatri.dk, og det kan anbefales, at de registrerede aktiviteter gennemgås ved medarbejderudviklingssamtaler mhp. sikring af relevant efteruddannelse.

Andre meddelelser

Rapporter/betænkninger fra Sundhedsstyrelsen som har været til høring i DPS:

- Indførelse af hepatitis B-vaccination som en del af børnevaccinationsprogrammet i Danmark. En medicinsk teknologivurdering. SST 2003:3(1).
- Etablering af nationalt rapporteringssystem for utilsigtede hændelser på sygehuse. SST 2003.
- Fosterdiagnostik og risikovurdering. SST 2003. Efterfølgende notat om nye retningslinier for fosterdiagnostik. SST 2003.
- Spiseforstyrrelser. Anbefalinger for organisation og behandling. SST 2003.
- Anden udgave af "Vejledning om hygiejne i daginstitutioner". SST 2004.

Vedr. høringssvar til betænkninger/rapporter fra Sundhedsstyrelsen – se www.sst.dk.

Inspektorer i pædiatri

Thomas Hertel, Poul-Erik Kofoed, Maurits Dirdal, Erik Østergaard, Anita Hansen, Karsten Hjelt.

Dansk Pædiatrisk Selskabs Pressekontaktpersoner

Listen over DPS' pressekontaktpersoner i pædiatri er opdateret. Listen findes på DPS' hjemmeside.

Børneastma-initiativet, Dansk Børne Astma Center

Lars G. Hansen er udpeget som DPS medlem af referencegruppen, som ikke har været indkaldt til møde i det forløbne år.

Torben Iversens Rejsefond

Der er uddelt 4 legater à kr. 5.000,00 i efteråret 2003 til *Marianne Skov, Anne Estmann Christensen, Hanne Busk Andersen og Marianne Skytte Jacobsen*. Dette års legater opslås i løbet af sensommeren og uddeles i forbindelse med Høstmødet arrangeret af børneafdelingen i Hillerød den 5.-6. november 2004.

Sponsorering af lægers efteruddannelse

I DMS regi og i dagspressen har der været en debat omkring dette emne. Der har været flere nuancerede synspunkter i bestyrelsen. Teoretisk er der enighed om, at hverken videreuddannelse eller efteruddannelse bør være firmasponsoreret. I øjeblikket vil der være store vanskeligheder ved at håndhæve en sådan indstilling i praksis. Under alle omstændigheder bør lægemiddelindustrien/industrien ikke have indflydelse på emnevalg/indhold ved videre-/efteruddannelse. Principielt bør arbejdsgiverne dække de økonomiske udgifter til uddannelse 100%. Indtil videre er DPS ikke tilhænger af nogen form for monosponsorerede møder. Aktuelt tilbydes alle firmaer at deltage i lægemiddeludstillinger og deltage som sponsorer ved f.eks. Vår- og Høstmøder, således at der er åben sponsorering for alle interesserede. Program og indhold tilrettelægges for alle møder egenhændigt i DPS regi. Bestyrelsen vil foreslå, at der oprettes en uddannelsesfond mhp. sikring af økonomi til møder om pædiatriske emner, der ikke sædvanligvis har medicinalindustriens bevågenhed. Det er tanken, at midler til fonden skal opnås ved indbetaling af en vis procentdel (5-10%) af sponsorindtægter fra andre møder som er sponsoreret af medicinalindustrien/firmaer.

Arne Høst